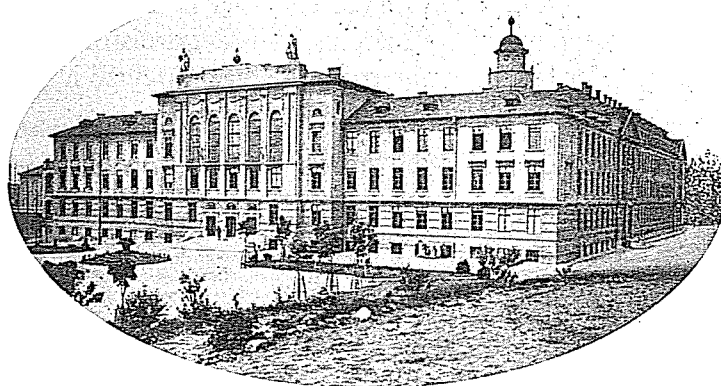
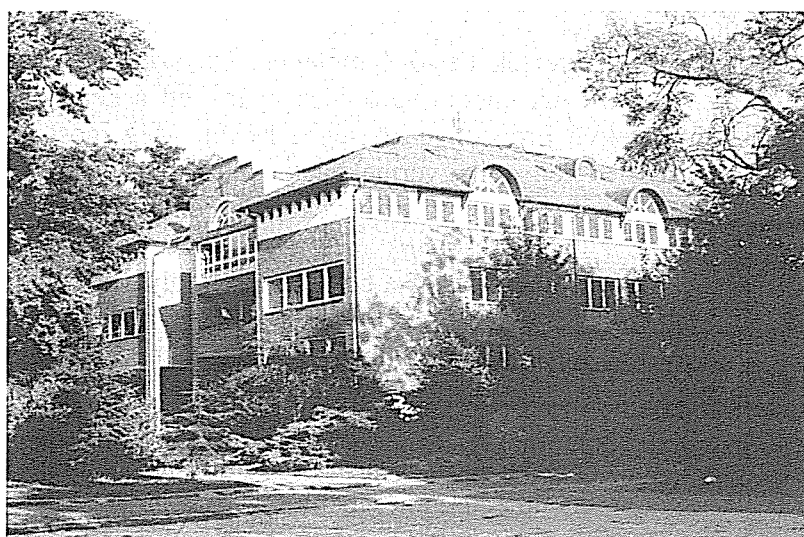

**A GÖDÖLLŐI PREMONTREI ÖREGDIÁKOK EGYESÜLETÉNEK
*KÖRLEVELE***

2002.

I. félév

Egyesületünk elnökének, Fényi Ottónak halálára

Fényi Ottó szokásos bevezetője helyett most egy róla is szóló írás egy kis részét közöljük. Körlevelünk mellékleteként beszámolunk a március 14-i szertartásról, ismertetve az ott elhangzott gondolatokat és búcsúzó beszédeket, valamint az együttérzést kifejező levelek egy részét is.

Emlékfoszlányok

Amikor kisdíák voltam, gyakran láttam, hogy édesanyám nagybátyja, dr. Stuhlmann Patrik esténként elgondolkodva nézegette szobájában a régi fényképeket.

Ma már megértem őt. És – félúton a 80 és 90 életév között – egyre jobban átérzem kedves francia népdalom 3. versszakában kifejezett gondolatát:

„Il est un âge dans la vie
Où chaque rêve doit finir;
Un âge où l'âme recueille
A besoin de se souvenir.”

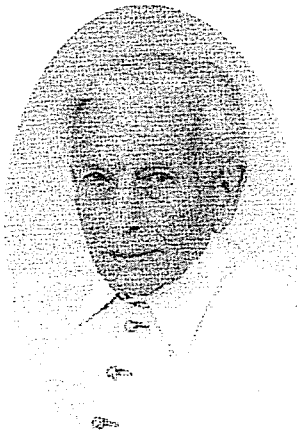
Valahogy így lehetne magyarul visszaadni: „Eljön az idő az ember életében, amikor az álmok, a tervek szükségszerűen véget érnek. Az a kor, amikor a magába szállt léleknek szüksége van az emlékezésre.”

Leülök és tódulnak az emlékek. Válogatni kell közülük. Most igyekszem csak azokat előhívni, amelyek Gödöllővel, a Fácánossal, az ott álló Szent Norbert Gimnáziummal, felejthetetlen tanárainkkal, tanítványainkkal kapcsolatosak. Hiszen Gödöllő volt életem meghatározó élménye, amikor akkor is élő maradt bennem, amikor látszólag távol kerültem tőle.....

Amikor a Rendbe jelentkeztem, 1934 egy kora nyári napján megszólított Vidákovich Aladár, akkor a kispapok magisztere. „Te Dugó, – ez volt a becenevem a gimnáziumi évek alatt és végigkísért még tanári minőségemben is – a pályázók közt van egy Fényi József nevű, akinek a keresztlevelelén azt látom, hogy a keresztanyja Stuhlmann Erzsébet, az édesanyád. Mit tudsz róla?” Elmondta, hogy a Fényi család édesanyám nevelőszüleinek a házával szemközt lakott, amíg a családfő Tolcsván volt állami szolgálatban. A felesége nagyon jó barátságban lehetett a szomszéd fiatal lánnyal, mert őt kérték fel Tolcsván született fiaik keresztanyjául. Amikor harmadik gyermeküket várták, az apát áthelyezték Felső-Zemplénbe. Ott született meg József fiuk, s neki szintén a közben férjhez ment és már engem váró édesanyám lett a keresztanyja. Trianon után a család a Tolcsvától 8 km-re fekvő Erdőbénye községbe került. Még most is előttem van, ahogy gyalog megyünk át a Fényi-család negyedik gyermekének, Ancinak a keresztelőjére.

A későbbi években a Fényi-család messzebbre került, és a kapcsolatok meglazultak. Ki gondolta volna azon a napon, amikor ez a beszélgetés lefolyt, hogy az a szőke fiatalember, akivel az elkövetkező években együtt végeztük tanulmányainkat, együtt utaztunk külföldre, pesti tanulmányi éveink alatt egy szobában laktunk, együtt dolgoztunk, együtt cserkészkedtünk, lesz a Gondviselés eszköze a Rend újjáélesztésében, a rendi élet beindításában, az új iskola megteremtésében!

Kovács Kolozs Béla

(Az „Emlékfoszlányok” további részeit következő körleveleinkben fogjuk közölni.)

Jubiláló évfolyamok találkozási tervei és meghívói

Az 1932-ben érettségizett évfolyam meghívója

A Gödöllői Premontrei Gimnázium első nyolcéves periodusának 1932-ben érettségizett évfolyama a 70. érettségi találkozója készül, melyet 2002. június 1-jén Budapesten tartanak a következők szerint:

11 órakor megemlékező és hálaadó szentmise a margitszigeti Premontrei Kápolnában, misét mond Holnapy Márton O. Praem.

12 órakor társas ebéd a Vasmacska étteremben, 1033 Bp. Laktanya u. 3. Tel. 250-2288.

Mi – még élő osztálytársak – magunk számára is szokatlan megilletődöttséggel készülünk a találkozóra, hogy volt tanáraink és már eltávozott osztálytársaink emlékét felelevenítsük.

Berey János	Csipkay Károly	Dr. Horváth Magda	Dr. Igaly György
Dr. Révay Ferenc	Satzger László	Szilágyi Gyula	Dr. Vásony György.

Mező Péter évfolyamfelelős

Az 1937-ben érettségizett évfolyam közlése

Az alábbi hét tag közül ketten külföldön élnek, egy hazairól pedig semmi információnk nincsen. Az évfolyam nyáron tervez találkozót, amelyről majd az őszi körlevélben adunk tájékoztatást.

Balatoni János	Bárándy György dr.	Budavári Ferenc	Endre Zsigmond
Fábry Pál dr.	Hegedűs Imre dr.	Molnár Árpád dr.	

Bárándy György évfolyamfelelős

Az 1942-ben érettségizett évfolyam tájékoztatója és meghívója

Az eredeti 41 fős osztályból 22-en meghaltak, további négyről nem tud az osztály. A ma élők közül 1 Dániában, 8 Budapesten, 3 Gödöllőn és 3 más vidéki városban lakik. Az élők névsora:

Barkóczay László	Bellus Zoltán	Dragsits Árpád	Holéczy László
Kovács Ferenc	Kozma Zoltán	Krassay János	Nemesthóthy György
Pécsi János	Quirico Domonkos	Réka Ferenc dr.	Rózsa Miklós dr.
Szabó János	Tóth Zsiga István dr.	Várkonyi Márton dr.	

Kozma Zoltán

Az évfolyam a Szent Norbert ünnepi öregdiák-találkozó befejezése után ½ 3-kor, az új gimnázium épületében tartja 60 éves találkozóját. Szervezők: Bellus Zoltán és az évfolyamfelelős:

Barkóczay László

Az 1947-ben érettségizett évfolyam meghívója

Ebben az évben tartjuk 55 éves érettségi találkozókat. 1947. június hó második szombatján, amikor Waldbott Laci barátunk jóvoltából az érettségi banketten kitűnő tolcsvai bort kortyolgattunk, nem gondoltuk, hogy így szétszóratunk, és hogy sok osztálytársunk végleg elköszön tőlünk. Hála Papp Gabi barátunk osztálytársai iránti szeretetének és szervezőkészségének, minden eddigi jeles évfordulóhoz kötődő találkozásunkat megtartottuk, és abban reménykedem, hogy az 55 éves találkozókat a 2002. június 8-án tartandó Szent Norbert ünnepségeket követő ebéden nagy részvétellel meg tudjuk tartani. Erre szeretettel hívlak Benneteket, az 1947-es évfolyam felelőse:

Kecskeméti Miklós

Az 1952-ben érettségizett évfolyam meghívója

Meghívjuk diáktársainkat, akik a Gödöllői Szent Norbert Gimnázium és a Mátyásföldi Corvin Mátyás Gimnázium tanulói voltak, 2002. június 8-án tartandó találkozókra, amely megosztva Gödöllőn a Szent Norbert ünnep keretében és Mátyásföldön a Corvin Mátyás Gimnázium és Műszaki Középiskolában lesz. A találkozó programja:

½ 10-kor ünnepi szentmise Gödöllőn a Fácán sor 3 alatti premontrei kápolnában.

½ 11 – 12 között határainkon kívüliek és belüliek rövid beszámolója (1952: Varga István tartja).

12 – ½ 1 között koszorúzás a kopjafás emlékműnél.

½ 1 és 2 óra között ebéd az egyetemi étteremben.

4-kor találkozó a Corvin Mátyás Gimnázium és Műszaki Középiskolában, az iskola bemutatását

Meggyesi Ágoston igazgató tartja, utána diákok beszámolója, majd fogadás az iskolában.

Valamennyi volt diáktársunkat és hozzátartozóját szeretettel várjuk!

Öcsényi András Tóth László Jakab István

Értünk hangzik a könyörgés a premontrei kápolnában

A Premontrei Rend működésének újraindulásával egyidejűleg kezdődött Gödöllőn a Fácán-soron a kápolna-építés. Egyesületünk kezdettől segített ebben is, figyelemmel kísérte a falak emelkedését, és már az alsó szint elkészültét követő első találkozókon, a betonlizzaton állva adtunk hálát ezért Istennek. Azóta az évente tartott Szent Norbert ünnepen a felépült kápolnában jövünk össze. Bizonyoságul a minket nevelő és tanító Rend iránti hálánknak, mi öregdiákok elkészítettük az oltárt övező színes ablakokat, beleértve a művészi oltárképet is.

A premontrei kápolnában emlékeztünk meg elhunyt tanárainkról és diáktársainkról. Az utóbbi években egyre több a halottunk, akik nevét a körleveleinkben közölve, értesülhetünk elhunytukról. Van, amikor csak utólag kapunk gyászjelentést, vagy hírt a több mint húsz országba szétszóródott diáktársunk temetéséről, így nem lehetünk ott a búcsúvételnél a megemlékezés csokrával. Eddig is a kápolnában elmondott szentmiséken szállt a fohászkodás a Teremtőhöz, az elhunytak lelkét kegyelmébe ajánlva, hogy fogadja be az örökéletbe.

Szent Norbert ünnepi találkozónk most Pünkösdi vigíliáján lesz. A közös istentiszteleten együtt emlékezünk megint elhunytainkra – tanárookra és diáktársakra – külön azokra, akik legutóbb távoztak el közülünk.

A jövőben is minden hónap első szombatján értünk hangzik a könyörgés a premontrei kápolnában, értünk, akik már elmentek, és akik készülődünk a búcsúzásra. Ezzel a gondolattal helyezzük koszorúnkat az oltár előterébe, majd a kopjafás emlékműhöz, szalagján a felirattal:

„Közösségünket megtartó szeretettel – a Gödöllői Premontrei Öregdiákok”

Dragsits Imre

Felhívás az Egyesület új könyvéhez adatok gyűjtésére

Tervbe vettük harmadik egyesületi könyvünk összeállítását és a közeljövőben történő kiadását. E könyv – elhunyt elnökünk szándékai szerint – dokumentációs kötetként tartalmazni fogja egykori tanáraink és diáktársaink tudományos és egyéb munkásságát bemutató írásait.

Kérjük öregdiáktársaink közreműködését ebben az irodalmat felkutató és összesítő munkában. Az Egyesület jelenleg nem rendelkezik ugyan elegendő pénzzel a könyv kiadásához, de reméljük, hogy részben személyes adományokból, részben a kulturális kormányzathoz benyújtandó pályázat alapján elnyerhető támogatásból sikerül a könyvet megjelentetni.

A könyvben helyet kapnának az egykori gimnáziumi évkönyvekben megjelent, tudományos igényű írások, az ezeken kívül kiadott, könyv alakban vagy más formában megjelent kutatási és egyéb szakmai eredményeket ismertető írások.

Várjuk az ilyen irányú ismerettel vagy érdeklődéssel rendelkező öregdiáktársaink jelentkezését. Egyúttal kérjük azokat a társainkat, akik anyagilag is támogatni tudják a könyv megjelentetését, küldjék adományukat egyesületünk számlájára, „könyvkiadáshoz” megjelöléssel.

Mayer László

Gondolatok Fáy Gedeon életrajzához

Történelmünk ezer évén keresztül oly sok a bajor-magyar kapcsolat. A mi korunkban is sok egykori diáktársunk telepedett le Bajorországban. Müncheni tartózkodásaim idején nem mulasztom el, hogy legalább telefonon keresztül hírt adjak itthonról és kérjek információt az ottaniaktól. Egyesekkel egy pohár hazai itóka mellett személyesen is tudtam beszélgetni. Így legutóbb a 85 éves Fáy Gedeonnal, aki nem csak Gida becenevét őrizte meg, de egyenes tartását, kedélyes társalgását, jól öltözöttségét is.

A Püski Könyvkiadó életútjának könyvben történő megjelentetését tervezi, egy eseményekben gazdag és érdekes, a mi korunk történelmi időszakára jellemző élet bemutatásával. Ebben oldalakon keresztül hálásan emlékezik meg diáktársunk a Gödöllőn kapott premontrei neveltetéséről, tanáiról és diáktársairól is. A körlevélben most a könyv életrajzi fejezetének kivonatát ismertetjük.

Dragsits Imre

Iskolatársunk, dr. Fáy Gedeon Béla önéletrajza

Budapesten születtem 1915. november 27-én, mint Fáy-Halász Gedeon József földbirtokos egyetlen fia. Atyám kettős neve onnan származik, hogy anyja (Halász Ida) családja felnőtt korában örökbe fogadta. Magam 1954-ig viseltem a kettős nevet, de Angliában visszatértem őseim nevére.

Pesten jártam elemi iskolába, majd négy évig a piarista gimnáziumba. Utána a Premontrei Rend gödöllői reálgimnáziumában tanultam, mint bentlakó, és ott tettem érettségit 1934-ben. Egy évig karpaszományos önkéntesként szolgáltam. Ezután Bécsben két év alatt megszereztem a Konsularakademie oklevelét, majd Párizsban – szintén két év után – az École Libre des Sciences Politiques diplomása lettem, ezáltal a diplomáciai szolgálatra kaptam előkészítést. 1939-ben a budapesti Pázmány Péter Tudományegyetemen az államtudományok doktorává avattak.

1939 őszén kezdtem meg szolgálatomat a m. kir. külügyminisztériumban, ahol a jogi, útlevél- és sajtóosztályon nyertem beosztást, majd három egymást követő külügyminiszter (Bárdossy, Kállay és Ghyczy) kabinetjében voltam a miniszter személyi titkára. 1944. március 19-étől a minisztérium politikai osztályán dolgoztam, mint szlovák referens, és a felvidéki magyarság ügyeivel foglalkoztam a nyilas hatalomátvételig. Ezután átmenekültem az előnyomuló szovjet csapatok által megszállt területre, ahol védőőrizetbe vettek. 1946 februárjában szabadultam, és a külügyi igazolási eljárás lefolytatása után ismét külügyminisztériumi szolgálatba léptem. Először Budapesten, majd a bukaresti magyar követségen dolgoztam. Utóbbi helyen első beosztott voltam; hivatalos munkámon kívül saját kezdeményezésre erdélyi magyar felekezeti iskolák, kolostorok és egyéb intézmények külföldről jövő pénzügyi támogatásának titkos lebonyolítását intéztem Márton Áron gyulafehérvári püspökkel együttműködve, mintegy másfél évig. Onnan 1948 októberében, súlyosan veszélyeztetett helyzetből kényszerültem nyugatra menekülni.

Rómában és Párizsban ötnyelvű fordító és tolmács voltam. 1950-57 között az angol BBC európai osztályán szerkesztő, és közel négyévi tanulás után 1954-ben angol ügyvéd lettem. 1957-60 között hírszerző voltam a müncheni Szabad Európa rádiónál. 1959-ben megnősültem, majd a következő évben bajor feleségemmel kivándoroltam az Egyesült Államokba. New Yorkban 1966-ig amerikai cégeknél a biztosítási és tőkebefektetési szakmában működtem. Közben mellékfoglalkozásként a kereskedelmi minisztérium fordítási irodájában szabad munkatárs lettem. 1966-ban feleségemmel üzleti okokból visszatértünk Európába, ahol Münchenben telepedtünk le, és most is ott élünk.

1957 óta a karitatív és vallásos jellegű protestáns Johannita-rend tagja vagyok. A Rend szoros kapcsolatot fenn tart a katolikus Szuverén Máltai Renddel. Mindkettő az ősi jeruzsálemi Szent János Rend leszármazottja. 1977-90 között a Rend magyar tagozatának „kommendátora”, vagyis valamennyi világszerte és Magyarországon élő magyar lovag vezetője voltam. Mint rendtag évtizedeken át tevékenyen részt vettem a Rend Magyarországra és a környező országok magyar népcsoportjai javára irányuló ajándék-, élelmiszersomag, ruhanemű és gyógyszerküldési akcióiban. Kereken húsz évig rádión ígét hirdettem, előbb kéthetenként, majd havonta egyszer. Mint a Németországi Magyar Református Lelkigondozó Szolgálat világi elnöke, lelkesztársakkal együtt sok évig koordináltam a helyi protestáns egyházi ügyeket. Alkalmanként templomban hirdettem ígét. A müncheni központú volt Németországi Magyar Segítőszolgálat munkatársa majd elnökeként főleg itteni, szükségét szenvedő magyarok szervezett támogatását irányítottam, de működésünk az IKKA-n át Magyarországra és máshová is kiterjedt, felekezetre való tekintet nélkül.

1974 óta a magyar és a német, 1976 óta a magyar, német és angol nyelv államilag vizsgázott jogi szakminősítésű okleveles fordítója vagyok. Feleségem, Helmberger Olga családja 1801-ben alapított, neves műnyomdájának müncheni irodáját vezeti. A cég székhelye Regensburg. Feleségem német állampolgár, én sohasem vettem fel idegen állampolgárságot. Magyarországról történt menekülésem után az akkori kormányzat megfosztott állampolgárságomtól, hontalan lettem. 1991 óta újra magyar állampolgár vagyok, nevemet magyarországi hatállyal is „Fáy-Halász”-ról „Fáy”-ra változtattam.

Dr. Fáy Gedeon

Beszámoló az Öregdiák Egyesület Ifjúsági Tagozatának munkájáról

Mikor ennek a cikknek a megírásához kezdtem, egy kedves öregdiák- emlékirat jutott eszembe, amelyet a fácánsori kápolna földszinti közösségi helyiségének falán olvastam. Ez az erekleve az 1931-ben érettségi vizsgát tett első évfolyam örök barátsági szerződése volt. Ebben megfogadták, hogy minden év júniusában találkoznak, és évente értesítik egymást hogylétükről.

Úgy gondolom, ezen okirat példaértékű a mindenkori premontrei diákok számára. Nekünk már könnyű dolgunk van. Hiszen a táplálkozás a múltból, kapcsolattartás a jelennek, s a munkálkodás a jövőért immár egyesületi keretek között történhet.

A premontrei Öregdiákok Egyesülete 2000-től ifjúsági tagozattal bővült, melynek tagjai a gimnázium érettségizett tanulói közül kerültek és kerülnek ki évről évre folyamatosan. A tagozat már két végzett évfolyam teljes létszámával büszkélkedhet.

Napjainkat a tanulás tölti ki. Főiskolákon, egyetemeken folytatjuk tanulmányainkat. Többen választották a Budapesti Műszaki Egyetemet, a Szent István Egyetemet, az Eötvös Loránd Tudományegyetemet számos karát és szakját. Népszerű továbbá a Szolnoki Főiskola, a Kandó Kálmán Műszaki Főiskola, valamint a Pázmány Péter Katolikus Egyetem.

Tanulmányaink mellett nem feledkezünk meg iskolánkról, tanárainkról és itteni barátainkról. Az egykori Alma Matert különösen ünnepélyes alkalmakkor keressük fel. A február 9-én megrendezett szalagavató bálon mindkét évfolyam képviselői jelen voltak.

Az ifjúsági tagozat segítő-pártoló tevékenysége nemcsak a csoportos – vagy egyéni – visszaemlékező látogatásokból áll. Érettségi, felvételi előtt álló társainkat gyakran látjuk el a közelgő megmérettetésekkel, az iskola- és pályaválasztással kapcsolatos tanácsokkal.

Legfőbb elvárásunk magunkkal szemben, hogy továbbra is híven őrizzük, ápoljuk és adjuk tovább a premontrei nevelésben ránk bízott értékeket, becsületes, szakmailag jól felkészült, keresztény magyarok legyünk, hogy méltón léphessünk jelenlegi kedves öregdiák elődeink nyomdokaiba.

Lakatos Mária

II. éves joghallgató

A Gödöllői Premontrei Öregdiákok Egyesülete és a Premontrei Gimnáziumot és Tanulóit Segítő Közhasznú Alapítvány PÁLYÁZATOT HIRDET

a Premontrei Gimnázium tanulói részére a 2002. évben

Pályázati tételek:

1. Stuhlmann Patrik, a gödöllői gimnázium első igazgatójának élete és pedagógiai munkássága
2. A Premontrei Gimnázium sportélete 1924-1948-ig
3. Az Informatika tantárgy szerepe és lehetőségei az oktatásban

A pályamunkák terjedelme legfeljebb 10 gépelt oldal legyen.

Beadási határidő: 2002. május 20.

Eredményhirdetés a Szent Norbert ünnepségen lesz, 2002. június 8-án.

Pályadíjak kategóriánként:

I. díj: 15 000 Ft

II. díj: 10 000 Ft

III. díj: 5 000 Ft

Ajánlás a pályázati tételekhez:

1. A jogakadémiai magántanár dr. Stuhlmann Patrik, a Gödöllői Premontrei Gimnázium első igazgatója volt 1924-1934-ig. Tanári és igazgatói munkája mellett a pedagógia tudományának is elismert tudósaként tartják számon. Forrásmunkák: az iskola egykori értesítői és Stuhlmann Patrik pedagógiai írásai.
2. Forrásmunkák: az iskola egykori értesítői.
3. Egyéni gondolatok, elképzelések az informatika jelentőségéről és oktatási lehetőségeiről. A Premontrei Gimnázium informatikai rendszere és fejlesztése.

Premontrei gimnazisták Bajorországban

Iskolai testvérkapcsolat keretében immár harmadszor utaztak diákok a Premontrei Gimnáziumból a bajorországi Schäftlarnba. A tanulók októberben egy hetet töltöttek a München melletti bencés rendi iskolában. Nem csak az ottani tanításba kóstolhattak bele, hanem – persze kellő mértékkel – a világhírű müncheni sörfesztivál hangulatába, ill. annak elmaradhatatlan kellékébe, a bajor sörbe is.

München nevezetességeinek megtekintése mellett feltérképeztük az iskola közelebbi és távolabbi környékét is: vendégül láttak bennünket a polgármesteri hivatalban, megnéztük a helytörténeti gyűjteményt, de belefért a programba egy neuschwansteini kirándulás is II. Lajos álomkastélyába, illetve egy hajókázás Erzsébet királyné gyermekéveinek színhelye közelében, a starnbergi tavon. Vendéglátóink jóvoltából sok tartalmas programon vettünk részt, de számunkra a legfontosabb mégis az volt, hogy a vendéglátó családok életén keresztül bepillanthattunk az ottani mindennapokba. Persze vannak különbségek az életmódban, mentalitásban, de – már csak a több mint ezer éves történelmi kapcsolatok okán is – azt kell megkeresnünk, ami bennünket összeköt, amire egy ilyen partnerkapcsolatot hosszabb távon építeni lehet.

Ilyenek a kezdeti botladozás után létrejövő jóízű, felszabadult beszélgetések is újdonsült barátainkkal, hiszen sokunknak először nyílt alkalma, hogy az iskolapadban elsajátított nyelvtudását élesben is kipróbálhassa. Ilyen a sok közös élmény, ami vendéget-vendéglátót egyaránt megérintett: közösen ünnepeltük meg például két-két bajor, illetve magyar diák születésnapját, s az ottani kolostor konyhájának jóvoltából meglepetésként torta is került az asztalra.

A tiszteletünkre rendezett közös szentmisén is valami ilyesmiről szólt a szentbeszéd: lássuk meg a másikban az embert, tudjunk adni, örömet szerezni, adott esetben megbocsátani is – mindennapi kapcsolatainkban, de világméretű távlatokban is – amint arra a közelmúlt szomorú eseményei is intenek bennünket.

Amikor a hétfő reggeli hazainduláskor álmosan gyülekeztünk a pályaudvaron, az elválás szomorúságát némileg enyhítette, hogy máris azt tervezgettük, mivel viszonzzuk vendéglátóinknak ezt az élményekkel teli hetet. Tavasszal kerül sor ugyanis a gödöllői viszontlátogatásra, reményeink szerint hasonlóan jó hangulatban és érdekes programokkal.

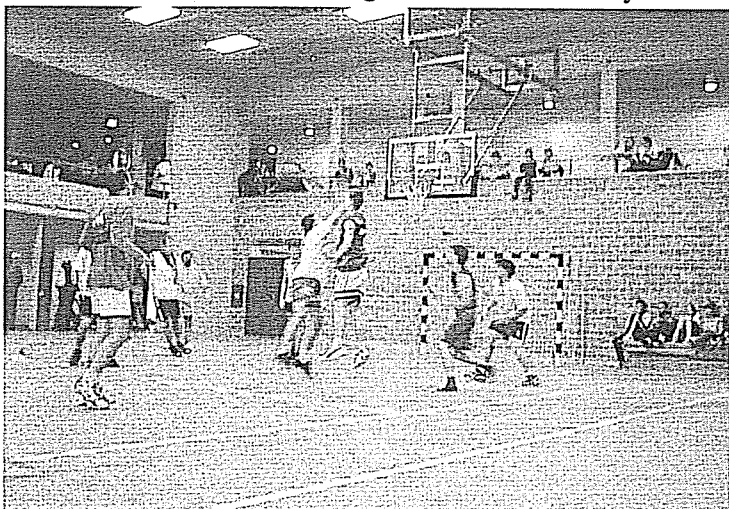
Krajcserikné Horváth Tímea

24 órás kosárlabda-mérkőzés

Legelőször is köszönetet mondunk kedves testnevelés tanárnőnknek, Sárdi Erzsébetnek a fáradhatatlan segítségért a szervezésben és a lebonyolításban. Másodsorban az iskolának, hogy rendelkezésünkre bocsátotta az újonnan épült sportszarnokot, továbbá a résztvevő tanulóknak és a tanároknak a rendezvény zökkenőmentes lebonyolításáért.

A rendezvény október 22-én reggel kilenc órakor kezdődött, ettől kezdve a végcél elérése nem volt kérdéses: 24 óra játék egyhuzamban. A résztvevők, iskolánk 110 tanulója keményen helytálltak a legkisebbektől kezdve a végzősökhöz. A résztvevők számát még gyarapították a tanárainkból létrejött csapat és a végzett osztályok is. Így a megjelentek száma elérte a 160 főt. Az első meccs 9-kor kezdődött, ezután a csapatok félóránként váltották egymást. Így végeredményben 96 különböző csapatbeosztás alakult ki. A meccsek mind az eredményt, mind a csapat játékosainak nemét és összeállítását tekintve változatosak voltak. Az eredmény néha a 100 pontot is elérte, és a lányok fiúkat is megszégyenítő teljesítménnyel küzdöttek a győzelemért. Az elfáradt és tartalékaikat pótolni kívánó sportolók és persze az éhes vendégek a konyhában leülhettek a lányok által készített

zsíros és lekváros kenyerektől roskadozó asztalokhoz, majd az életmentő elemőzsiát leöblíthették egy kis teával. Az érdekesség kedvéért: csak kenyérből 40 kg körül fogyott.

Jobbnál jobb meccsek követték egymást: tanár-diák küzdelem, ahol a tanárok tisztességgel helytálltak a fiatalabbakkal szemben, majd a résztvevők hatalmas izgalommal várták a tavaly és tavalyelőtt végzetek küzdelmét. A meccsek között is feltüntetett "ALL STAR" elnevezésű mérkőzések is nagy izgalmat váltottak ki. Ezekben a csapatokban a kosárlabda szerelmesei és aktív művelői szerepeltek. Nagy meglepetésünkre, az éjszakai meccsek alatt mind a játékosok mind a szurkolók végtelen kitartással küzdöttek az álomosság és fáradtság ellen. Ennek

köszönhetően az éjjeli meccseken is nagy volt a jelenlevők aránya. Aki mégis elfáradt, megpróbált a lelátón és a kondi teremben aludni. De erre a tanárokon kívül mások nem nagyon kényszerültek.

Nagy meglepetésünkre, az utolsó meccsekre sem csökkent a lelkesedés. Végeredményben a 24 óra alatt dobott pontok összege meghaladta a 3000-et, amelyet titokban reméltünk is. A sors keze is benne volt a pontok eloszlásában. Mivel a csapatok eredményét egybe számoltuk, így a két fél csatájának eredménye, amelyhez mindenki hozzátett valamennyit (ki kevesebbet, ki többet) váratlanul alakult. A végeredmény - habár hihetetlen - egyenlő lett: 1516 : 1516. Így az összes résztvevő győztesként távozhatott. Azt hiszem, ezt a fesztivált az új csarnok méltó "útóavatójának" is nevezhetjük. Mivel hagyományteremtő céllal fogtunk a rendezésbe, reményeink szerint mindenki olyan élménnyel gazdagodott, amelyet érdemes felidézni és újraélni. Jövőre újra találkozunk!

Vertetits Zoltán XII.A & Bukovics János XI.B

OKTÓBER, AZ EMLÉKEZÉS HÓNAPJA

A Gödöllői Premontrei Szent Norbert Gimnáziumban az idén több rendezvényen emlékeztünk meg az 1956-os forradalomról és szabadságharcról. Az emlékezések kapcsán senki nem kerülhetett meg a kérdést: Vajon mi helytállnánk-e hasonló helyzetben akár az életünket is kockára téve?

Az emlékezés a Premontrei Esték előadássorozat első alkalmán kezdődött, amikor Csete Örs az „1956: arcok, sorsok” című könyv szerzője az 1956-os szabadságharcosok közül néhánynak a sorsát mutatta be. A történelemórákon hallott adatok (hány ember, meddig tartotta a Corvin közt, hány hadosztállyal támadtak az oroszok, hány embert ítéltek el a Kádár-rendszerben) most teltek meg valódi tartalommal. Emberi tragédiák bontakoztak ki előttünk, pl. azé a szabadságharcosé, aki csak azért állt a felkelők közé, mert szerelmes lett egy lányba, aki már részt vett a harcokban, és később, a megtorlás idején pont ez a lány vallott ellene a tárgyaláson, többek közt az ő vallomása alapján ítélték a fiút halálra. Az előadáson mindenki átélhette, ami történt, így sokkal közelebb kerültünk lélekben 1956-hoz. Ez volt a célja annak a filmvetítésnek is, ahol Mészáros Márta „Napló anyámnak, apámnak” című filmjét néztük meg.

Az iskolai ünnepséget október 20-án tartottuk, a műsort a 10.A osztályosok készítették. Formabontó volt a megemlékezés, mert a zenei betéteket rock-együttesek számaiból válogatták össze. East, Beatrice, Republic számokat és az '56-os életképeket megjelenítő visszaemlékezéseket - pl. Tamási Áronét - hallgatva idéződhettek fel mindannyiunkban a kérdés, amit Ady Endre fogalmazott meg: "Mit ér az ember, ha magyar?"

A rendezvénysorozat október 27-én, az őszi szünet előtti utolsó délutánon zárult az immár hagyománnyá váló népdaléneklési versennyel. Az osztályok közösen adtak elő egy-egy népdalcsoportot, végül még a tanárok is dalra fakadtak. A vándor korszát az alsóbb évfolyamosok közül a 6.A osztály, míg a felsősök közül a 10.B osztály nyerte egy évre. A 10.A-sok megvédték tavalyi első helyüket, idén bordalokat és mulató nótákat adtak elő.

A Premontrei Esték előadássorozat azóta is folytatódik. Minden hónap utolsó csütörtökén, egy-egy mindenkit érdeklő témában látunk vendégül neves személyiségeket. Novemberben tartott

előadást a státustörvényről Dr. Bratinka József, a külügyminisztérium főtanácsosa. Januárban a csángók sorsát ismerhettük meg jobban, Petrás Mária iparművész, népdalénekes, és Ullmann Péter perjel úr segítségével. Február 28-án csütörtökön „A Kárpátok menyasszonya” című könyv kapcsán az I. világháborús kémtevékenységekről volt szó, különös tekintettel Erdélyre és a románokra.

Ivókné Szajkó Ottília

Emlékünnepség Teleki Pál születésének 122. évfordulóján

Nemzetünk nagy fiára, gróf széki Teleki Pálra emlékeztek a gödöllőiek október 27-én szombaton, születése 122. fordulóján, a róla elnevezett téren, az idén felavatott szobránál. A megemlékezés a Teleki Pál Egyesület szervezése; az önkormányzat nevében a két alpolgármester és több képviselő jött el; rajtuk kívül a Premontrei Gimnázium és a Montágh iskola diákjai, a 802. sz. Szent Korona Cserkészcsapat tagjai, a Hadigondozottak Szövetségének gödöllői képviselői koszorúztak a szobornál.

11 órakor harsonajjellel kezdődött az ünnepség, majd Lencsés Barna, a Premontrei Gimnázium tanára köszöntötte a csípős szélben is szép számmal egybegyűlt megemlékezőket. Ezután Szűcs Ágnes szavalta el Illyés Gyula Áldozat című versét. Egy sora: „Nem összeroppant, de felmagasult”.

„A közösségi emlékezet a nemzeti identitás cementje” – állapította meg ünnepi beszédében Zsigmond Zsolt. A Premontrei Gimnázium tanára Telekiről, a nemzetiségi kérdés szakértőjéről beszélt. Telekiről, aki magyarként szenvedő alanya, politikusként és geográfusként pedig világhírű szakértője volt a nemzetiségi kérdésnek; de aki világosan látta azt is, hogy ezt a kérdést csak egy szempont: az etnikumok valós érdekeit alapul véve lehet igazságosan rendezni. Ő készítette el az ún. Vörös térképet, amely máig a Kárpát-medence legpontosabb etnikai ábrázolása. Jellemző, hogy a világban mennyire elismerték Teleki ez irányú munkásságát: olyan problémákban kérték a véleményét, mint például a kurdok akkori helyzete.

A beszéd után a Premontrei Gimnázium énekkara adott elő két művet; az emlékezők megkoszorúzták a szobrot, majd közösen elénekelték a Székely himnuszt, miközben a Montágh iskola diákjai mécseseket gyújtottak a szobor talapzatánál. Gencsy Szeráf máriabesnyői plébános mondott imát Teleki Pál lelki üdvéért. Az ünnepség a Himnusz hangjaival ért véget.

Magyar Bertalan (Szolgálat c. újságból)

Fotó: a szerzőtől

Trianonra emlékezve

A nemzetet szétdaraboló gyalázatos szerződést nyolcvanegy éve, novemberben kényszerült elfogadni a magyar parlament. Az évfordulóra emlékezve a Premontrei Gimnázium volt és jelenlegi diákjai mutattak be történelmi visszatekintést a Városháza nagytermében november 30-án pénteken.

A termet zsúfolásig megtöltő érdeklődőkhöz szólva Bárdy Péter, a Premontrei Gimnázium igazgatója elmondta: a diákok egy évvel ezelőtt, a nyolcvanadik évfordulóra állították össze ezt a műsort. Bár közben többen végeztek, az idei évfordulóra újra bemutatták az összeállítást, a továbbiakban pedig az újabb korosztályok viszik majd tovább az emlékezést.

Lencsés Barna, a Premontrei Gimnázium tanára a Trianonhoz vezető út felvázolása után a következményekre tért ki. Bár közismert, de mégsem árt emlékeznünk arra, hogy a diktátum semmibe vette az önrendelkezést és az etnikai határokat egyaránt. Lényegében nem volt, ami gátat szabjon a semmiből születő új államok mohóságának. Gondoljunk csak a színmagyar Szatmárnémeti és Nagyvárad, továbbá a magyar többségű Arad sorsára, amit az döntött el, hogy a három jelentős várost vasútvonal kötötte össze. De említhetjük az Ipolyt is, ami csak addig képez határt, amíg a vasút a túlsó oldalán fut: a vasúttal bizony a határ is átkerült az innenső oldalra. Azt már kevesebben tudják, hogy a mesterséges határok kétszázhusz települést vágtak ketté – a legismertebbek Komárom és Sátoraljaújhely.

Magyarország hiába próbált meg mindent, hiába küldte legképzettebb politikusait, Apponyi Albertet, Bethlen Istvánt és Teleki Pált a tárgyalásokra: azokba a magyar felet egyszerűen be sem vonták. Hiába figyelmeztetett Apponyi, hogy a Kárpát-medencében nem húzhatók természetes határok, hogy az új államok területén nem csak a nyelvi egység fog hiányozni: nincs szempont, ami szerint egységet alkotnának.

A visszaemlékezést követően a műsort összeállító Krenedits Sándor, továbbá Ángyán Péter, Baglyas Szabolcs, Hevesi Áron, Kiss Bence, Kis Viktória, Krenedits Katalin és László Gergely versekkel és zeneművekkel idézte meg a kort, az alávetettek, a kiszolgáltatottak fájdalmát. A tények mellett az előadás során érzelmeket is felvonultató fiatalokat hosszan ünnepelte a közönség.

Végül Bárdy Péter arra hívta fel a figyelmet, hogy nyolcvan év óta először most a státusztörvény nyújt lehetőséget a beolvasztás megállítására. Mint mondta, szem előtt kell tartanunk: *mindenhonnan, mindig van felemelkedés.*

Radó Gábor (Szolgálat c. újságból)

Fotó: Mezei Attila

Szalagavató ünnepség és bál

Az idei gimnáziumi ünnepség február 2-án volt. A vidám hangulatot az alábbi kép is mutatja. Bárdy Péter igazgató ünnepi beszédéből vett néhány gondolattal egészítjük ki e rövid híradást.

„A szalagavató az Értelmező szótár szerint „ünnepség, bál, amelyen a középiskolások ruhájára az érettségire készülést jelző szalagot feltűzik”. A felnőttkorba lépést, az önállóságot, a választás lehetőségét jelenti ez választójogi értelemben, tágabban pedig a szabad akaratú és felelősséggel történő választás lehetőségét az egész további életben. Nem mások fogják megmondani, hogy mi a szép, a jó, az igaz. Erre pedig

fel kellett készülni. Ehhez szolgálnak útravalóul a mögöttünk hagyott évek. A 12.B az első olyan osztály, amelynek nyolc éven át Szabó Csaba tanár úr volt az osztályfőnöke. A 12.A-soknak nem fogjuk elfelejteni a tavalyi szalagavató remek színpadi előadást, meg a 24 órás kosárlabda-mérkőzés szervezését. Vizsgázni persze nem csak az iskolában és az érettségien fogtok, hanem folyamatosan az egész életben. Mi nyolc évvel ezelőtt a szüleitekkel arra szövetkeztünk, hogy megpróbáljuk a szeretetet és önzetlenséget, a szigort és megbocsátást, a fegyelmet és jókedvet, a pontosságot és nagyvonalúságot, a becsületet és tisztességet, a nemes ügy iránti elkötelezettséget belétek plántálni. Reméljük, hogy ezek megfogantak bennetek. Ahogy az erényekből lehet tanulni, úgy lehet a hibákból is. Egy a fontos: a szándék. A mai társadalomban is lehet az értéket és értékest választani, még ha sokan megnehezítik is a választást. Ebben van a ti szabadságotok.

Nem kívánhatok jobbat nektek, csak azt, hogy ne a hazugság, szemfényvesztés, manipuláció, ne az olcsó értékek, ne a siker, a pénz, a hatalom, hanem az igazság tegyen szabaddá benneteket.”

Köszönjük a Gödöllői Premontrei Öregdiákok Egyesületének, hogy helyet nyújtottak munkánk megjelenéséhez, amelyre a kassai öregdiákoknak különben nem lenne módjuk. Méltó emléket szeretnénk állítani azoknak a kiváló egyéniségeknek, akik kapcsolatban voltak Kassával és a premontrei gimnáziummal. Az ő soraikból is első helyen emeljük ki Dr. Sziklay Ferencet, aki szellemi vezére, irányítója és támasza volt a megtört felvidéki magyarságnak az első világháború után. Róla szóló méltató írásunkat fia, Sziklay Sándor mérnök munkája alapján állítottuk össze.

Örömmel készülődünk a Norbert-ünnepi találkozókra. Reményeink szerint már a Magyar igazolvánnyal utazhatunk Gödöllőre június 8-án. Kassára május 31-én, június 1-jén és 2-án várunk vendégeket, XII-ik összejövetelünkre, amelyen az 1942-ben érettségizett iskolatársainkat külön is köszöntjük. A program június 1-jén 9 órakor kezdődik (találkozás az Orbán-toronymál) Kassa történelmi jellegű műemlékeinek megtekintésével (Rákóczi sírhely, Szent Erzsébet székesegyház, Miklós börtön, rodostói Rákóczi Ház másának megtekintése). 17 órától ünnepi műsor, majd közös vacsora a Slovan Szálloda földszinti éttermében. Június 2-án 10-kor szentmise a kassai premontrei templomban.

A kassai hívek életében nagy változást hozott, hogy Banyko Attila Joákim O. Praem. atya a magyarországi karmelita rendbe lépett át. Az Úr azonban kegyes, a jászóvári apát úr, Bartal Károly Tamás vállalta Kassát, ősz óta vezeti a kassai öregdiákokat a lelki élet jobbítása útján és a társulat elnöki tisztségében is. Munkáját a magyar állam is nagyra értékelte: 2001. október 19-én Kassán Mádl Ferenc köztársasági elnök úr a Magyar Köztársaság Lovagkeresztjével tüntette ki.

Czima György

Dr. Sziklay Ferenc (1883 Aranyida - 1943 Kassa)

Aranyida a Jászótól északra, Gölnicbányától Kassáig húzódó hegylánc 1000 m feletti hegyei között fekszik. Ennek erdő borította, fenyőillatú, virágos rétjein barangolt szlovák anyanyelvű pajtásaival a kis „Franci”. Testileg-lelkileg edzett legényke lett belőle, aki pajtásaival és alig idősebb bátyjával a kis falusi iskolában hol magyarul, hol szlovákul tanulta az írást-olvasást, és szívta magába a magyar-szlovák együttélés természetes fontosságát.

Az otthon nyelve a magyar volt. Magyarul beszélt hozzá rajongva szeretett édesanyja, és magyarul beszélt az édesapa a bányáról, a föld alatt rejlő kincsekről. Sziklay Alfonz igazgatófőmérnöke volt a valaha valóban aranyat is adó, abban az időben már csak antimon-ércéről neves bányának. Az ő igazgatósága alatt, szellemisége következtében, a falu fénykorát élte, s a Sziklay névnek Trianon után is legendás híre volt a faluban.

Ebben az eszményi környezetben nagyon korán érte élete tragédiája: alig hat éves korában elvesztette édesanyját. Az elemi iskolát még Aranyidán végezte, utána bátyjával együtt Kassára, a premontrei gimnáziumba került. A Rend által fenntartott konviktus lakója lett, elszakadt a szülői otthontól a szó szoros értelmében árva kisfiú. Apja újra nősült, de ő mostohaanyjával sehogy sem tudott kijönni, az apa a gyermeket is elhanyagolta, így apjától is teljesen elhidegült. Apjának unokatestvére, Sziklay Ottó és felesége vette gondjaiba a két Sziklay fiút, meghalt gyermekük helyett gyakorlatilag saját gyermekeiké fogadták őket. Ezért a gondoskodásért Ferenc haláláig gyermeki ragaszkodással viszonyult hozzájuk (Ottó a Rend apátkai birtokán gazdatiszt volt).

A premontrei gimnázium szellemisége Takács Menyhért jászóvári apát ideje alatt és a tanárok megértő intelligenciája adott lehetőséget, hogy nagy műveltségű, sokirányú érdeklődést mutató, gerinces, mélyen vallásos ifjúvá érjen. Tanulmányait a kolozsvári egyetem bölcsészkarán folytatta, magyar-latin szakon. Emellett a kolozsvári konzervatórium hegedű szakán tanult és szerzett hegedűművészi diplomát. A zene élete végéig elkísérte. Később híresek voltak házi muzsikálásai Kassán az ifjú, később világhírűvé lett Zathurecky Edével, a nemzetközileg elismert zongoristával, Herz Ottóval, a legendás zeneiskolai igazgató csellista Paulusz Ákossal, az ugyancsak premontrei öregdiák Spielmann Ervinnel és saját feleségével. Első megjelent kis regénye, a „Hangzatka” szintén zenei vonatkozású.

Pozsonyban kezdte tanári pályafutását, és már itt megmutatkoztak jellemének fő vonásai: a tanári hivatás egyet jelentett számára a teljes ember értékeinek fejlesztésével, szembeszállt minden erkölcsi hiányossággal. Ezt az erkölcsiséget a premontrei gimnázium szelleme alapozta meg, ehhez volt hű egész működése során, és ezért kellett elviselnie sok gáncsoskodást, bántást, megalázást. Egyik legsikeresebb regénye fűződik pozsonyi éveéhez: „A jöttment”.

Házassága is romantikus volt: az após, tiszteletreméltó kassai evangélikus polgár, ellenezte a katolikus fiatalemberrel kötendő házasságot, végül is a fiatalok szerelme győzött, melyet a zene, az együtt muzsikálás élménye is erősített.

1913-tól a Kassai Magyar Királyi Főreáliskola tanára lett, de emellett már ekkor megkezdte kultúrpolitikai harcát a kizárólag Budapest-centrikus kultúrérettel szemben, amit később, Trianon után isteni küldetesként folytatott. A mindennapi kenyér biztosítása érdekében vállalt kisegítő-zenészi és villanyszerelési munkákat, mivel nem tette le a csehszlovák államnak a hűségesküt, és így állástalanná vált. De első, igazi megbízatását 1919-20-ban kapta az áldott emlékü Fischer-Colbrie Ágoston püspök úrtól, aki felkérte, hogy a betiltott „Felvidéki Újság” helyett elindult „Esti Újság”-hoz indítson el egy irodalmi mellékletet. Ezt politikamentessé tette, s ebben helyet adott fiatal tehetséges íróknak, költőknek, így Mécs Lászlónak, Fábry Zoltánnak, tekintet nélkül azok politikai, világnézeti beállítottságára. Rengeteget dolgozott ebben az időben: kulturális levelezése miatt a „XX. század kisebbségi Kazinczyja” néven emlegették. Sokrétű munkásságát ezen a helyen felsorolni sem lehet, de hadd említsük meg a Kazinczy Könyvbarátok Társaságát, melyből később könyvkiadó vállalatot növesztett ki, és publicisztikai tevékenységén kívül zenei rendezvényeit is. Szervezői tevékenysége révén Kassa a szlovenszkói magyar kultúrérett egyik centruma lett, a Kazinczy Társaság és a Keresztény Társadalmi Kör révén valóban sikerült Kassán nívós, példamutatóan pezsgő és országos kisugárzású kultúrérettet teremtenie. Ennek ellenére anyagi helyzete nyomasztó volt, és munkája terén sok megalázásban volt része. Ennek oka elsősorban a már említett elve volt: a szlovenszkói magyar kultúra megtartása érdekében a tehetség a fontos és nem a politikai hovatartozás. Emiatt támadták jobbról is, balról is. Nehéz volt így a munkája. Ezt enyhítette, de nem mulasztotta el a gróf Esterházy Jánossal való kapcsolata, aki nagy tisztelettel viseltetett Sziklay Ferenc iránt. Kassa város polgársága is hozzá fordult egy kényes kérdés megoldásában: a Dóm északi falára II. Rákóczi Ferenc emléktábláját tervezték, erre a szöveget, hogy ne bántsa a hatóság érzékenységet, az ő javaslatára latinul, részben ő írta meg: „Siste viator... állj meg vándor!”

S eljött 1938, a fordulat, amiért Sziklay Ferenc 20 éven át dolgozott: sikerült a „szlovenszkói” magyarság nyelvét, identitását és kultúráját az idegen államban megőrizni. Sajnos, az elkövetkező idők is sok keserűséget hoztak, nem kapta meg az őt megillető elismerést. 1943-ban lett 60 éves, ekkor nyugdíjazták. És akkor kapta meg a „tanügyi főtanácsosi” címet, a hozzá járó „méltóságos” jelzével, amire sohasem vágyott.

Ugyanebben az évben, 1943-ban egy szívroham következtében elhunyt. Nagy tisztelettel temették: Mécs László és Mohr Gedeon evangélikus lelkész búcsúztatta. Halálával a jó Isten igen súlyos megpróbáltatásoktól mentette meg: a háború utáni személyes üldöztetésektől. És nem kellett megélnie házának olyan mértékű kifosztottát, hogy teljesen elvesztek irodalmi, szellemi értékei, hagyatékai is. Végül nem élte meg azt sem, hogy a Sziklay család minden tagját - minden vagyonuk hátrahagyásával - kitiltották Kassáról.

Búcsúszónak hadd idézzük szavait: „Az ember jellemének alakításában két fő tényező osztozik, a szülői ház és az iskola..., ezért tudom én különösen értékelni az én Alma Materem: a kassai premontrei gimnázium lélekalakító munkáját, mert ami vagyok, amivé lettem, majdnem teljes egészében neki köszönhetem.”

Virtute vinces!

*Czima Györgyné
a kassai premontrei öregdiákok
Kronika-írója*

Interjú Ullmann Péter perjellel

(A Magyar Nemzet 2002. január 19. számában jelent meg a beszélgetés, amelyből idézünk.)

“1958-ban érettségiztem Kőbányán, akkor I. László, egyébként Szent László Gimnáziumban. Már akkor eldöntöttem, hogy papi pályára megyek. Az esztergomi egyházmegyébe jelentkeztem teológusnak 1958-ban. Kisgyerekként részt vettem a Regnum Marianum-mozgalomban, és annak feloszlata után megmaradtunk közösségként, kisebb csoportokban. Ott szoktam meg az illegális életet. Gimnazista koromban magam is vezettem fiatalabb gyerekek hitoktatását.

A Központi Szemináriumba kerültem, de 1958-59-ben újra meg akarták szervezni a magyar katolikus békemozgalmat, amely 1956-ban szétzilálódott. Minket, kispapokat kirendeltek a Duna moziba, hogy menjünk el fekete reverendában egy békegyűlésre, és töltsük meg a székeket. Nem mentünk el, hanem egész nap bent voltunk a szeminárium kápolnájában, és imádkoztunk. Az engedetlenségért lényegében mindnyájunkat, az előljáróinkkal együtt, kitettek az utcára. Az oktatás nem ért véget. Tabódy István vezetésével tovább működöttük az illegális szemináriumokat, tanultuk a teológiát. A mi lakásunkban is összejöttek, oda jártak az idősebb teológiatanárok. Végül levizsgáztunk, közülünk többen felszenteltek titokban. Ugyan engem több társammal együtt visszavettek egy rövid időre Esztergomba, de mivel 1961-ben érintett voltam az ún. Havas-perben, az illegális egyházi szervezkedésben, ezért végleg kizártak a szemináriumból. Akkor elmentem kántornak. A per végén, 1962-ben azonban minden egyházi állástól eltiltottak. Apámat, aki mérnök volt, az állásából is elbocsátották.

Műtősnek helyezkedtem el a Bajcsy-Zsilinszky Kórházban. Szerettem ezt a munkát, éjszaka, az ügyeleti idő alatt tanultam a teológiát, és közben megtaláltam Fényi Ottót, aki összetartotta a premontrei rendet, később ő szervezte újjá azt. Elődje, az utolsó rendfőnökünk, Gerinczy Pál prépost Nagyvárad közelében élt, éjjeliőr volt egy fatelepen. Tehát valakinek tovább kellett vinnie a hitet, gondoznia az idős rendtársakat, kórházba helyezni őket, ha betegek lettek. Az idősebb rendtársak egymással is tartották a kapcsolatot, főleg temetéseken. A fiatalabb generáció felvétele a legnagyobb titokban történt, erről még az idősebbek nagyrésze sem tudhatott.

Fényi Ottónak az volt az álma, hogy a zsámbéki premontrei templomot, amely egy középkori premontrei prépostság volt, restaurálják. Erre a Műegyetenen Pogány Frigyes és Pelikán József professzorok készítettek tervek. Fényi perjel még arra is gondolt, hogy ott valamiféle premontrei életet is megteremtene. Ezt az elképzelést azonban 1960-ban megghiúsította az Állami Egyházügyi Hivatal. Ekkor elhatározta, hogy felépíti a templomot élő kövekből, amint Pál apostol levelében is megtalálhatjuk ezt. Vagyis valamiképpen mégis kötődünk Zsámbékhoz. A premontreiek fogadalma mindig egy meghatározott eklézsiára, egy templomra szól. Jászó odaát volt, Gödöllő megszűnt, és így mi hárman, akik beléptünk a rendbe, 1960-ban a zsámbéki romra tettük a fogadalmunkat, 1994-ig a zsámbéki templomromnak voltam a kanonokja.

Kialakítottunk egy kis premontrei közösséget, hetente találkoztunk egyik rendtársunk lakásán. Közben mindenkinek volt állása. Én két évig orvostanhallgató voltam. Közben rendszeresen behívogattak a rendőrség, hogy beszervezzenek, de ez nem sikerült, ezért kirúgtak az egyetemről. Segéd munkás lettem, majd évek múltán bevontak egy kutatómunkába - középkori liturgikus kódexek kutatásába - , s ennek révén 1972-től munkatársa lettem a Zenetudományi Intézetnek. Minden hétvégémet Zsámbékon töltöttem, ahol hivatalosan kántorként tevékenykedtem a templomban, de senki sem tudta rólam, hogy pap vagyok. Lengyelországban a krakkói érsek (a jelenlegi pápa) segédpüspöke szentelt fel titokban, 1972-ben. Évekig még szocialista országokba sem kaptam útlevelet, végül alpinistaként mentem ki a Magas-Tátrába, és papként jöttem vissza.

1989-re már “beépültem” a faluba, és építettem Zsámbékon egy kis kápolnát, amit víkendháznak hívtunk. Hatalmas szociális munkába fogtunk, letelepítettem oda a premontrei nővéreket is. Csaknem háromszáz, szociálisan hátrányos helyzetű gyereket nevelünk egy szakképző iskolában. Hetven szegény gyerek számára napközi otthont létesítettünk, Gödöllőn pedig Fényi Ottó elkezdett építeni magánházként az idős rendtársak számára egy otthont. Lassan visszaállt a normális élet, és elődömet,

Fényi Ottót Rómából a generális apát kinevezte a rend kormányzó perjelének. 1992-ben újra indult a gödöllői gimnázium, amelyben jelenleg háromszázhusz diákunk és ötven tanárunk van. Az országban egyébként Csornával együtt - az különálló prépostság - harminctagú a premontrei szerzetesközösség.”

(Az interjút készítette Stefka István)

Premontrei nővérek missziója

Pest megyéért Emlékérmeket adományozott 2001. december 4-én a Pest megyei önkormányzat a premontrei női kanonokrendnek. Az indoklás szerint a premontrei rend zsámbéki intézményei (a rendi nővérek működésével) a hátrányos helyzetű gyermekek számára napközi otthont tartanak fenn, a szakképző iskolában tanulási lehetőséget biztosítanak, elhelyezkedésüket szakmai képzésekkel segítik elő, a Szent Norbert Karitatív Alapítvány működtetésével a szociális gondoskodás anyagi feltételeinek megteremtésén sikeresen fáradoznak, munkanélkülieket képeznek át és foglalkoztatnak.

“Azok számára született az iskola, akiknek a családja nem tudja gyermekét tovább taníttatni” - mondta Juhász Katalin Ágnes nővér, az iskola koordinátora. A nővérek közössége is örömdetesen gyarapszik. A premontrei plébánia egyébként a rend perjeltségéhez „Domus dependens”-ként tartozik.

(Megjelent az Új Ember 2001. december 23-30-i számában.)

Remsey Iván festőművész nyolcvan éves

“A magyar szecesszió központjának tekintik a XX. század elején Gödöllőn, Körösfői-Kriesch Aladár, Nagy Sándor és L. Belmonte körül kialakult művészcsoporthoz. Tagjai közösen dolgoztak, s a képzőművészet mellett az iparművészet számos ágát művelték, nem állt távol tőlük a zene, irodalom, színművészet, bábművészet sem. A magyar nép formakincsének összegyűjtését és alkalmazását hivatásuknak tekintették. Az 1909-ben a Nemzeti Szalonban rendezett egyetlen közös kiállításukon részt vettek az alapítók mellett Nagy Sándorné, Zichy István, Raáb Ervin, Remsey Jenő és Remsey Zoltán festők, Sidló Ferenc szobrász. A Gödöllői Művésztelep alkotói közül Nagy Sándor feleségével, valamint Remsey Jenő és felesége, Frey Vilma tovább is Gödöllőn éltek, a gobelin és szőnyegszövő műhely - vezetésük alatt - még sokáig működött.” (Művészeti Lexikon)

Remsey Jenő és Frey Vilma házasságából négy gyermek született: Ágnes, Iván, Gábor és András. Ágnes Pyrk János festőművész felesége lett, Szentendrén él, mindig művészettel, írással, baba-készítéssel foglalkozott, öt gyermeke van. A Remsey fiúk: - így hívta őket mindenki - Iván, Gábor, András ugyancsak művészek lettek, mindannyian festettek, tanultak zenét és művelték is. Iván leánya, Flóra textilművész, Gödöllőn él és alkot, az ő nagyobbik fia az Iparművészeti Egyetem hallgatója. 2000 tavaszán Gödöllő város Pro Urbe kitüntetését adományozott a “Remsey család alkotó tagjainak”.

Remsey Iván gondolatai:

“Tudod, kedvesem, nem azért jöttünk a világra, hogy úgy menjünk el egymás mellett, mint ismeretlenek. Nekem tulajdonképpen minden ember a barátom. Akit nem ismerek, csak ezután fogok megismerni, az is. Hiszen azért születünk, hogy a másik emberben megtaláljuk a rég elvesztett testvérünket. A világ összetartó ereje egy nagy-nagy szeretet, ha ez nem volna, széthullana minden.

Szerintem a földi létet nemcsak elviselni kell, hanem vállalni. Akkor jobban ráébredünk, hogy az élet: öröm! Nem csak mártíromság, nem csak örökös szenvedés! Hát illene az egy jószágos Istenhez? A lét csodálatos enyhítői a művészetek. Azt a sok cudarságot, szívtelenséget, emberietlenséget, amit a földi lét tartogat mindenki számára, nem tudnánk elviselni, ha nem volna ez a jótékony célú intézmény: a művészet.

Nem volt nehéz ezt a sok szép dolgot tudni és élvezni. Kedveseim, nem mondom, hogy szerencsés vagyok, mert a szerencse szó nem méltó ehhez. A művészszerűség, testvérek, barátok. A neveltetésem, a szellemiség, amely körülvelt, az, hogy a Zeneakadémia nagytermének Körösfői-Kriesch freskóján ott láthattam édesanyám és nagynéném képét is... Szóval minderről én nem tehetek. Ez az isteni gondviselés... Nem dicsekvésképpen mondom, hanem boldogan.”

(Megjelent az Új Ember 2001. december 23-30-i számában Szikora József aláírással)

GÖDÖLLŐI PREMONTREI ÖREGDIÁKOK EGYESÜLETÉNEK HÍREI

A tagsági névsor 24. sz. kiegészítése és változások
2001. október 1-jétől 2002. április 5-ig (lapzártáig).

• Elhunytak:

Mándy Lajos (1931. évf, megh. 2002.03, München), Szirai József (1933. évf, megh. 2002.02.12, Budapest), Sója Benedek (1934. évf, megh. 2001.08.19, Budapest), Gápel Pál (1935. évf, megh. 2001.07.02, Budapest), Ivankievitz Dénesné Moór Katalin (1936. évf, megh. 2002.02, Miskolc), Rieder Gyula (1936. évf, megh. 2001.09, Budapest), Dudás Gyula (1947. évf, megh. 2002.01, Budapest), Földi Dezső (1947. évf, megh. 2001.12.23, Ajka), Kiss Zoltán (1948. évf. megh. 2000.10, Isaszeg).

♦ Új belépők:

Gyorgyevics Benedek (1931. évf. pártoló), Szabó Nándorné (1936. évf. pártoló), Krauss Ervin (1945. évf.), Csillik Mihály (1946. évf.), Öcsényi András (1952. évf.), Wallner Árpád (évf. kív.).

• Változások bejelentése:

A nyilvántartás és a postázás érdekében kérjük a címváltozás közlését (Egyesülettel, évf.felelőssel). A diáktárs elhunytáról kérünk értesítést a hozzátartozóktól, hogy a temetésen búcsút vehessünk.

• Tagdíj és befizetések:

A 2001. évi tagdíj 500 Ft. Akinek ez az összeg is sok, jelezze Egyesületünkkel, hogy tagdíj-mentesként kezelhessük. Néhány tagtársunk - bizonyára elfelejtve - évek óta nem fizetett tagdíjat. A hátralékot is kérjük az egyesületi csekken (ne alapítványin) befizetni! Belföldi befizetés az Egyesület részére a Gödöllői OTP-nél kezelt **11742049-20260804** számlaszámra bármelyik OTP-pénztáránál. A befizetés így előnyösebb, mint a postahivatalokon keresztül. A Posta az Egyesület felé kezelési díjat számol fel, az OTP nem! Külföldről valuta-átutalás az Egyesület nevére: kérjük külföldi öregdiák társainkat, hogy valutát MONEY ORDER INTERNATIONAL módon utalják át, vagy hazalátogatóval küldjék el, mivel a csekkbeváltás magas kezelési költség levonásával jár.

- **Belföldi befizetési utalványokat** (egyesületi, alapítványi célokra) az Egyesület küld az igénylőknek, hasonlóan jelentkezési lapot is. Az Alapítvány az alapítványi befizetésekről az év végén igazolást küld, mely összegek - a törvény szerint - leírhatók a személyi jövedelemadó alapból.

- **Kérés:** Az Egyesület eddig tartalékolt pénzkeretei az újabb könyv kiadásával megfogyatkoztak. Szeretnénk azonban éves terveinket megvalósítani, így a körlevelek kiadását és szétküldését, további anyagok gyűjtését, rászorulóknak segélyezését, diákok jutalmazását. Mindehhez kérjük a további segítséget is – **köszönettel!**

- **Tagtoborzás:** Aki tud olyan diáktársunkról, aki még nem tagja az Egyesületnek, értesítse öregdiák közösségünkről. Címüket küldjék el az Egyesület vezetőségének, jelentkezési lapot adunk!

• Rendszeres találkozási lehetőség:

Budán a Kis Vigadó Falatozóban (XI. ker. Villányi út 34.) szívesen látnak évfolyam vagy más összejövetelre. Üzletvezető Kevevári Júlia, előzetes telefon célszerű a 209-1660 telefonon.

• Programok a 2002-es év hátralévő részére:

- kirándulás Csornára	május 8.	- öregdiák találkozó Nagyváradon	augusztus 28.
- érettségizők ballagása	május 11.	- Veni Sancte Gödöllőn	augusztus 31.
- Szent Norbert ünnep Kassán	június 1-2.	- Vezetőség tanácskozása	szeptember ?
- Szent Norbert ünnep Gödöllőn	június 8.	- Választmány ülése	november ?
- Te Deum Gödöllőn	június 22.	- rekviem tanároknak és diákoknak	november 16.

Címünk: Gödöllői Premontrei Öregdiákok Egyesülete 2100 Gödöllő, Fácán sor 3. Tel: 28/430-879

Ügyintézés Gödöllőn: az Egyesület címén

Budapesten: Dragsits Imre 1023 Bp, Árpád fejedelem u.46.

Tel: 335-0017

Mayer László 1085 Bp, Mária u. 56.

Tel: 337-2550

Dr. Polcz Iván 1126 Budapest, Fodor u.25.

Tel: 395-4703

MEGHÍVÓ

Szent Norbert-ünnepi találkozóra 2002. június 8-án, szombaton Gödöllőre

A Gödöllői Perjelség és az Öregdiák Egyesület várja az egykori tanárokat, diákokat, gimnazistákat, a hozzátartozókat és mindazokat, akiket összeköt a Premontrei Rend tisztelete, a Gimnázium és a Nevelőintézet szelleme, az iskolaévek alatt kifejlődött barátság és szeretet – az ünnepi találkozóra.

Az ünnepi találkozó programja:

9.30-kor ünnepi szentmise Szent Norbert tiszteletére (megemlékezve a Rendről, egykori tanárokról és diáktársakról, az elhunytakról) a Fácán sor 3. alatti kápolna falai között. Kérjük a gépkocsival érkezőket, hogy a gimnáziumnál parkoljanak. A nehezen járóknak adjunk segítséget!

10.30-10.45 között a kápolnában a *gimnaziumi pályázat eredményhirdetése*.

10.45-11.45 között a *társegyesületek* (Budafok, Kassa, Nagyvárád) és a *jubiláló évfolyamok* (1932, 1937, 1942, 1947, 1952) jelen lévő képviselőinek *beszámolói*. (Beszámolónként max. 5 perc.)

11.45-kor átmegyünk az új gimnáziumhoz és *koszorút helyezünk el* az Emlékműnél.

12.30 - 14.00 óra közötti időben az egyetemi étkezdében *közös ebéd*. Ez alkalmat ad az évfolyamok tagjainak találkozására, beszélgetésre. Az étkezde asztalán táblákkal megjelöljük az évfolyamokat és az ebédre jelentkezettek neveit, ezért kérünk május 15-ig előzetes jelentkezést.

Az ebédet követően az érdeklődőknek *bemutatjuk a gimnázium új épületét, a tornacsarnokot és megkoszorúzzuk Fényi Ottó sírját*.

14.30 órai kezdettel (a Választmány döntésétől függően) *fakultatív programokat* rendezünk a gimnázium új épületében, videóra vett események és/vagy hangverseny vetítésével.

A befizetésekre vonatkozó tájékoztató:

A gödöllői ebéd ára személyenként 1200 Ft. Lehetőleg az OTP-ben feladott egyesületi csekken, a tagdíjjal együtt kérjük befizetni. A csekken kérjük feltüntetni, hogy az összegből mennyi jut tagdíjra, mennyi ebédre (személyek száma) és (ha van) a megajánlott rész. Lehet a helyszínen is fizetni, de a sorban állás elkerülésére a csekkes befizetést javasoljuk. A mellékelt jelentkezési lap visszaküldését **feltétlenül** kérjük (május 15-éig), az Egyesület gödöllői címére. Külföldiek az ebédet a helyszínen fizethetik. **Kérjük, hogy a várható létszám felmérése végett részvételi szándékukat telefonon vagy levélben feltétlenül közöljék május 15-éig.**

Hasonlóan jelezzék térítésmentes ebédigényüket azok a belföldiek is, akiknek az ebéd megfizetése nehézséget jelentene! Kérjük, hogy ilyen megjegyzéssel küldjék vissza a kitöltött jelentkezési lapot!

Nagyvárad-i öregdiák-hírek

Az Erdélyi Napló-ban (2001. dec. 27.) a Nagyvárad-i Premontrei Öregdiákok Egyesülete munkáiról számolt be Kasza Árpád. Az ottani magyar gimnáziumok és az utódiskolák magyar tagozatainak támogatása mellett felvették a kapcsolatot Keresztesi-Parker László Amerikában élő premontrei kanonokkal, aki segítette az együttműködést a kaliforniai magyar cserkészközponttal. Az egyesület tagjai rendszeresen látogatják a patronált iskolákat, beszámolva a régi gimnáziumi életről is.

Eseménynaptár a 2002-es év hátralévő részére:

- Szent Norbert rendalapító ünnepe a premontrei templomban június 6-án 9.30.
- Szent Ágoston püspök ünnepe, öregdiák-találkozó (mise és ünnepség) augusztus 28-án 9.30.
- Aradi vértanúk ünnepe és koszorúzás Nagysándor József emléktáblánál október 6-án 16.00.
- Megemlékezés a 12 mártírról (koszorúzás a Szt. László templomban) október 12-én.

Kasza Árpád titkár